دیالیز خارج کردن مواد زائد و آب اضافی از بدن با استفاده از فیلترهای مخصوص است . دیالیز به افرادی که دیگر، کلیه هایشان به خوبی کار نمی‌کند این امکان را می‌دهد که بتوانند زندگی خوب ومفیدی داشته باشند. برای اینکه دیالیز انجام شود ، باید بین خون موجود در رگ های شما با دستگاه همودیالیز ارتباط برقرار شود . راه دسترسی عروقی اجازه می دهد تا خون شما از خلال لوله های نرم به نام صافی به سمت دستگاه دیالیز حرکت کند تا در آنجا تصفیه و به بدن شما بازگردد.

فیستول چیست؟

فیستول زمانی ساخته می‌شود که یک شریان و یک ورید را به یکدیگر متصل کنند. این عمل زیر پوست معمولا در مچ یا آرنج انجام می‌گیرد. فیستول نیاز به عمل جراحی کوچکی دارد. معمولاً باید 3 ماه قبل از نیاز به دیالیز، فیستول تعبیه گردد تا در هنگام نیاز، فیستول کارآیی لازم را داشته باشد. این روش بهترین راه دستیابی به عروق خونی محسوب می‌شود و دارای عمر طولانی‌تر نسبت به بقیه راه‌های دسترسی عروقی می‌باشد. فیستول معمولاً 5 الی 7 سال کارآئی دارد و در صورت مراقبت صحیح تا 10 سال یا بیشتر نیز می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد .

بعد از عمل جراحی چه مراقبت هائی لازم است؟

- زخم کوچکی بعد از عمل در دست شما وجود دارد که 48 ساعت بعد، می توانید پانسمان آن را بردارید و دوش بگیرید.
- بخیه ها حدود 10 الی 14 روز بعد کشیده خواهند شد در طول این مدت زخم محل فیستول را تمیز و خشک نگه دارید.
- در طول یک هفته اول ممکن است تورم در دست مشاهده شود که با کمک یک بالش بازو را بالاتر از شانه قرار دهید.
- بعد از عمل حداقل 4 الی 8 هفته لازم است تا فیستول برای استفاده در همودیالیز آماده گردد. ورزش های خاصی برای قوی و پرخون شدن رگ های فیستول وجود دارد.
- از پزشک در مورد زمان شروع ورزش برای کمک به آماده شدن فیستول سوال کنید و طبق صلاحدید ایشان ورزش را شروع نمایید.
- توپ اسفنجی را دردست عمل شده قرار دهید و هر روز 20 مرتبه فشار دهید.
- لمس تریل یا لرزش در محل فیستول طبیعی و نشانه سلامت آن است. روزانه به طور مرتب فیستول را از نظر تریل (لرزش) کنترل کنید.

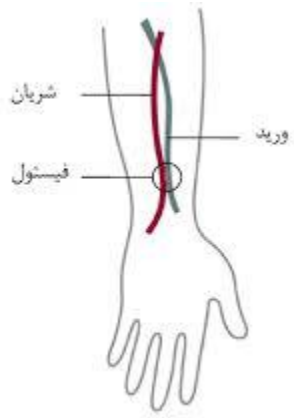
توصیه‌هائی برای نگهداری فیستول

- کیف را بر روی شانه و دست فیستول دار آویزان نکنید.
- بر روی دست دارای فیستول نخوابید و از بی حرکتی طولانی مدت دست دارای فیستول پرهیز کنید.
- مراقب باشید که از دست دارای فیستول کنترل فشار خون، خون گیری و رگ‌گیری و تزریق دارو انجام نشود.
- در صورت خونریزی از محل سوزن‌ها در منزل مراقب باشید در صورتی که زمین یا دیوار خونی باشد، کف اتاق یا روی دیوار را وایتکس رقیق شده ریخته و پس از 10 - 15 دقیقه محل آلودگی را با آب ساده شستشو دهید.
- در هر نوبت دیالیز تغییر محل سوزن ها به پرسنل یادآوری شود.
- فشار خون کمتر از 10 باعث از کار افتادن فیستول می شود. بنابراین در صورت اسهال و استفراغ شدید، خونریزی و استفاده از داروها که سبب کاهش فشار خون و لمس نشدن تریل شود به پزشک مراجعه کنید.
- محل فیستول را قبل از هر دیالیز با آب و صابون بشورید.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

مرکز آموزشی درمانی ولایت

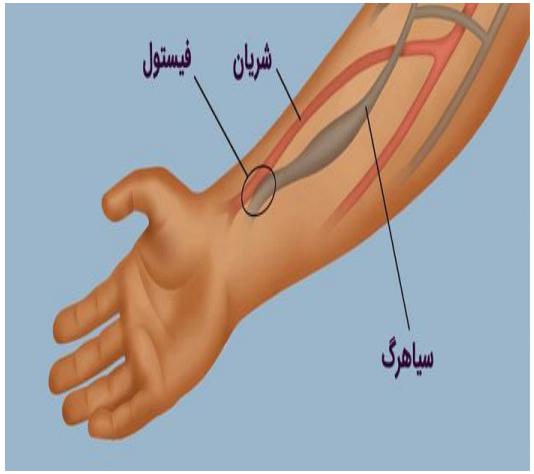
مراقبت از فیستول

دفتر پرستاری

واحد آموزش سلامت

بازنگری تابستان 1405

در صورت داشتن سوال در منزل، 8 تا 14 با شماره تلفن 027-33790620 داخلی 5097 واحد آموزش سلامت، تماس بگیرید .

(همه روزه به غیر از ایام تعطیل)

- سردی، گزگز و رنگ پریدگی دست به علت نرسیدن خون به انتهای دست و کاهش جریان خون اندام را به پزشک خود اطلاع دهید.
- بعد از انجام دیالیز به مدت 4 ساعت از دوش گرفتن و برداشتن پانسمان محل خودداری کنید.
- محل فیستول را نخارانید زیرا سبب ایجاد عفونت می شود.
- بر روی دست داری فیستول دستبند، مچ بند و ساعت نبندید و از پوشیدن لباسهای با استین تنگ و چسبان خودداری کنید.
- از 4 ساعت قبل از همودیالیز از خوردن داروهای ضدفشار خون خودداری کنید.
- از دریافت خودسرانه یا تغییر دوز داروهای کاهنده‌ی خون بدون مشورت با پزشک خودداری کنید . لازم است از افت فشار خون طی جلسات دیالیز هم پیشگیری شود.
- هرگز روی فیستول خود کمپرس نگذارید (مگر با اجازه‌ی پزشک)
- از کندن پوسته های محل فیستول بپرهیزید.
- از به کارکردن تیغ شیو برای زدودن موهای عضو اجتناب کنید .
- در صورتی که فیستول در یک ناحیه دچار برجستگی و پرخونی شد به علت ریسک خونریزی شدید، ضمن جلوگیری از فشار یا ضربه به آن، حتما با پزشک جراح مشورت کنید.